

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK KÖZPONTI LAPJA

84. évfolyam, 254. szám

ÁRA 50 FILLÉR

1956. október 28. vasárnap

Közös harcra fogtak össze a szakszervezetek, a forradalmi ifjúság és a magyar írók!

Magyarok. Budapest dolgozói, munkások, fiatal barátaink!

Demokratikus fejlődésünk új lépései teremtetek, új módszerekkel kell harcolnunk. Ne áldozatok többé! Rendet, új munkát, új munkát, új munkát. Rendet, hogy dolgozhassunk, hogy élhesünk jogainkkal. Rendet, hogy a harc más, ésszerű eszközökhöz — ha kell, a sztrájkhoz — nyúljunk, ha nem teljesíti a kormány a követeléseinket. A munkások és az ifjúság közös erejével, békés eszközökkel, együtt akarunk és együtt fogunk harcolni nemzeti törvábi érdekeinkért, a

KÖVETELÉSEINK:

- Minden hatalmat az új demokratikus nemzeti kormányra, hogy biztosíthassa hazánk függetlenségét, a szocialista demokrácia továbbfejlesztését.
- A LEGSZÉLESEBB AMENESZTIÁT a nemzeti demokratikus felkészülés részeként.
- Az új kormány koldjón ki bizottságot a nemzeti demokratikus és az ifjúság képviselőinek bevonásával a bekövetkezett események okainak feltárására; személyekre és funkcióira való tekintet nélkül állapítsa meg a felelősséget. A bizottság
- A rend biztosítása végett a rendőrséget és a honvédséget munkás- és ifjúsági fegyveres nemzetiséggel kell kiegészíteni, SZÜNTESSEK MEG AZ ÁVH-T.
- Amilyen mértékben a honvédség, rendőrség és a felfegyverzett munkás- és ifjúsági nemzetiség a rendet biztosítja, a magyar kormány intézkedjék, hogy a szovjet egységek hazaáramlását térjenek vissza állomáshelyükre.
- Gondoskodjék a kormány a dolgozók béreinek és nyug-

díjának, az egyetemi hallgatók étkezdéjeinek azonnali kifejtéséről.

7. A dolgozók és az ifjúság kívánásának megfelelően, a jelenlegi munkaszüneti napok feltétlenül (15-ét) és módosításával március 15-ét nemzeti ünneppé és munkaszüneti napká, október 6-át nemzeti gyászünneppé és karácsony másodnapját munkaszüneti nappá kell nyilvánítani.

8. Új nemzeti címet.

9. Az egyetemi forradalmi

diákbizottság kijelenti, hogy azonosítja magát a Szakszervezetek Országos Tanácsának jogos politikai és gazdasági követeléseivel és célkitűzéseivel. A Szakszervezetek Országos Tanácsa kötelezi magát, hogy az ifjúság jogos követeléseit szívesen, segíti azok megvalósítását.

Éljen a független, demokratikus, szocialista Magyarország!

Éljen népiünk nemzeti összefogása!

a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöksége, az Egyetemi Forradalmi Diákbizottság, a Magyar Írók Szövetsége

Az új kormány

- A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége, valamint a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöksége megalakította a Magyar Népköztársaság új kormányát.**
- A kormány összetétele a következő:**
- A Minisztertanács elnöke: **Nagy Imre**
  - A Minisztertanács elnökének helyettesei: **Apró Antal, Bogrnár József és Erdő Ferenc**
  - Államminiszter: **Tildy Zoltán**
  - Költségügyi miniszter: **Horváth Imre**
  - Belsőügyi miniszter: **Műnch Ferenc**
  - Honvédelmi miniszter: **Janza Károly**
  - Pöldmívelésügyi miniszter: **Kovács Béla,**
  - a Független Kisgazda Párt volt főtitkára
  - Pénzügyminiszter: **Kossa István**
  - Igazságügyi miniszter: **Molnár Erik**
  - Köb- és gépipari miniszter: **Cserg János**
  - Egészségügyi miniszter: **Babics Antal**
  - Bánya- és energiatudományi miniszter: **Czönmér Sándor**
  - Külszerkezelmi miniszter: **Bognár József**
  - Belföldi kerkezelmi miniszter: **Tausz János**
  - Vegyipari miniszter: **Szabó Gyergely**
  - Könyvügyi miniszter: **Nagy Józsefné**
  - Város- és községgazdálkodási miniszter: **Nezvál Ferenc**
  - Az állami gazdaságok minisztere: **Ribánszki Miklós**
  - Élelmiszerügyi miniszter: **Nyers Reszó**
  - Begyűlési miniszter: **Gyenes Antal**
  - Építészeti miniszter: **Apró Antal**
  - Közlekedés- és postaügyi miniszter: **Behris Lajos**
  - Népművelési miniszter: **Lukács György** egyetemi tanár.
  - Oktatásügyi miniszter: **Kónya Albert**
  - Az Országos Tervhivatal elnöke: **Kiss Árpád**
  - Az Állami Ellenőrzési Minisztérium vezetése egyelőre betöltetlen.

Az új nemzeti kormány eskütelét után azonnal hivatalba lépett.

Nagy horderejű megbékélési gesztus

Francia sntétkommentár az új magyar kormányról

Az AFP francia hírügynökség hírmagyarajzója — rádiójeleentes szerint — feltűnő kommentárt füz az új magyar kormány megalakulásához. Sorra érteki a Minisztertanács tagjait, megállapítva a többi között, hogy »a kommunistá Nagy Imre vezetésé alatt álló új magyar kormány legszencziósbab vonása, hogy a kommunista, továbbá néhány — a régi pártokhoz tartozó — vezető, politikusa és biztosa»

számú új ember mellett részt vesz benne egy igazi ellenzéki politikus: Kovács Béla, a Független Kisgazda Párt volt főtitkára, akit alig néhány héttel ezelőtt engedték szabadon. Az AFP ehhez még hozzáfűzi, hogy Rajk László annak idején nem érteit egy Kovács Béla letartóztatásával. »Elképzhetetlen — írja továbbá az AFP —, hogy ez a paraszti

1956. október 23-27

E, végzetes napokban legyen első szavunk a gyászé, a bánaté és a szégyenkezésé, mikor ifjaink, népiünk fiatalai tetemei, sebészlétfői állunk. Bánatos szívvel és szégyenpirtól egy arccal, lehorgasztott fejjel állunk előttük és fojtogató haraggal tör ki torkunkon a kiáltás, a fájdalom felhördül: ennek nem kellett, nem lett volna szabad soha megtörténnie!

Még nem jött el a lehiggadásnak, a józanságnak az az ideje, amelyben hideg ésszel értékelni és mérni lehet azt, ami történt. De annyi most is egyértelműen mondhatunk a magyar munkások és dolgozók szervezett tömegének, a magyar diákság ezreinek, a magyar írók és alkotók százainak, tehát nemzetünk legjobbjainak nevében: ahhoz, hogy elérjük szabad, szocialista demokratizálódásunk, nemzeti függetlenségünk, önálló gazdálkodásunk lehetőségét — nem volt ilyen áldozatokra elkerülhetetlen, törvényszerű szükség.

Mert nyílt szóval mondjuk meg: az október 23-án este megindult mozgalomban nem székszergzerűen következtek az ótnapos budapesti utcai harc, tankok, ágyuk, gépfegyverek bevetésével. Békés rokonszenvtüntetést indult a lengyel nép hátra iránt — a békésen tüntető tömeget provokálta egy példátlan konoknoksággal megszerkesztett, kihívó beszéd — és a ki-rendelt karhatalmi erők egy részének ma még fel nem derített eredetű megakartása. Ami október 23-án este a rádió előtt és október 24-én délelőtt az Országgház előtt történt, az ordít a felelősségre vonás után — és ez a felelősségre vonás nem maradhat el, terheljen is a végzetes intézkedés bárkit.

Nem maradhat el a felelősségre vonás azért a döntésért sem, amely a szovjet csapatokat, a szovjet kormányt sodorta bele — akarat ellenére — a magyar belső ügyekbe. A volt miniszterelnököket és munkatársait terbeli a felelősség nem csupán azért, hogy így megmérgezték a mindenki számára oly fontos szovjet —magyar barátságot, hanem azért is, mert ezzel módot adtak a nyugati hatalmaknak arra, hogy ezt a kérdést az ENSZ Biztonsági Tanácsában a Szovjetunio elleni fegyverként használhassák. Ezen mítsem változtat az sem, hogy a szovjet katonák nagyon sok helyen tartózkodóan, sőt megrétselt viselkedtek a magyar fiatalokkal szemben, s felismerték, hogy küzdelmük céljai nem reakció ellenforradalmi, hanem szocialista érzelmi hazafiai igaz ügyet szolgálják még akkor is, ha mögöttük igazi ellenforradalmi csoportja használta ki a kínálkozás lehetőségét. Attól, hogy ellenforradalmi is (leség szervezeten) akcióra léptek, a mi fiataljaink becsületes mozgama nem lett ellenforradalmi, s még kevésbé fosztogató banditák felkészvése.

A szervezett magyar dolgozók, elsősorban a munkások kezdték fogva megértséssel és együttérzéssel támogatni a fiatalok harcát, abban sokhelyütt maguk is részt vettek, ugyanakkor, amikor romboló szándékú ellenséges csoportokkal szemben bátran és elszántan megvédték a nép-vagyont, saját-maguk-üzemeit. Mert

ennek a népi megmozdulásnak egyik legnagyobb, legdöntőbb eredménye, az üzemi munkatanácsok megalakulása és csak természetes munkás-szelleméről adott tanúbizonyítás a Szakszervezetek Országos Tanácsa, amikor a legvalóságosabb órákban előállott bátor és az egész országban azonnali visszhangra talált kezdeményezéseivel.

E véres napokból új Magyarország születik — szabad, független, szocialista Magyarország! Ebben az új Magyarorszában nem lehet helye olyan szervnek, amely Rajk László és még anyai mártúrok elpusztítása után most elsősorban felelősök derék fiúknak életéért. Az államvédelmi szervezet a sztrákhista szellem magyar lakajait torzítottak terrorstílteté — az elmúlt napokban behivósodott, hogy nehadseregünk katonái és tisztjei, rendőrségünk, a felfegyverkezett munkásság és fiatalias igazában, hatékonyabban védelmezi államrendünket, országunkat — a rend fenntartását, az állam védelmét bátran bízhatjuk kezükre.

Alakuljanak a munkás-, katonai-, paraszt- és ifjúsági tanácsok, vegyék kezükbe a helyi önkormányzatokat, gondoskodjanak a rend helyreállításáról és fenntartásáról, a békés építő munkához való visszatérési feltételeinek megteremtéséről. Népiünk bennük bízik, habozás nélkül adja kezükbe a fegyvert és ezzel egyben mentesíti a fővárosban a szovjet haderőt, ránevez terhes, ránközve nyomasztó szerepétől.

Ideje, hogy neki lássunk az építésnek — hiszen megint romokban fekszik sok minden, amit éveken át áldozatkészen, küzdelmesen építettünk. Gonosztevő, népellenes politika, a szocializmus, a párt eszméjének sok bemoekolojia okozta, hogy dolgozóink oly sok hittel vállalt áldozatát után ismét váratlan terhek szakadnak a nyakunkba.

De e terheket is el fogjuk viselni, amint elviseltük 1945-ben is. Es ezután az újjáépítés után nem következik többé 1949, de 1956 októberé sem! Ürökre és visszavonhatatlanul onlott össze a hazugság, a hamisításra épített politika, amelyet a népre hivalkozva a nép ellen folytattak. A szocialista világéret erejét, igazát mutatja, hogy ez a roppant megertheles sem tudta lerombolni, megdönteni. Fiatalfjak nem kapitalista restaurációért, nem a földesurak és bankiroke Magyarországaért, hanem a szabad, független szocialista és demokratikus Magyarországaért adták életüket.

Az új kormány széles nemzeti alapon jött létre — s ami még eszisloni való akad rajta, majd lecsisoldódik hamarosan. Ne akadjunk fenn ezen! Most elsősorban tegyünk valóságos a belső megbékélést mindazok között, akik immár építeni, termelni, alkotni és dolgozni akarnak! Ezt követeljük, ez után vágyakoznak mindazok, akiknek hitük van az új Magyarorszában. Akik e súlyos napokat végig éltük, s tiszta fejjel ítélünk, tudjuk, hogy ez a nép erőnek, bátorunk bizonyult — az evszázados rabslzolgásból kinőtt és felnötté lett még ifjúságban is.

Munkára hát mindannyian, akik vagyunk és soha nem felejtjük!

A kimagarázt miniszterek

Hegedűs András, a minisztertanács elnöke,
Hidas István első elnöke,
Mátócs János földművelésügyi miniszter,
Marosán György elnöke,
Mekis József elnökelhelyettes,
Pogácsás György, az állami gazdaságok minisztere,
Szobek András begyűjtési miniszter,
Piros László belügyminiszter,
Rohan József egészségügyi miniszter.

Szjárjót Lajos építésügyi miniszter,
Mátócs János földművelésügyi miniszter,
Bata István honvédelmi miniszter,
Darvas József népművelési miniszter,
Ott Károly pénzügyminiszter,
Szabó János város- és községépítési miniszter,
Bérel Andor, az Országos Termévtörvények, az állami ellenőrzés minisztere.

A francia sajtókommentár

(Folytatás az 1. oldalról)
vezér, akit mindig úgy ismernek, hogy hajthatatlanul védelmezi Magyarország függetlenségét, belepúlt volna az új kormányba, ha nem kapott volna komoly garanciát egyrészt az ország demokratizálására, másrészt a szovjet csapatok kivonására. Miniszteri kinevezése tehát nagy horderejű megkötések gesztusának lükként a nemzetközi közvélemény előtt és ugyanakkor legkonkrétabb garancia, amit Nagy Imre csak adatait a parasztságnak azt a szándékát illetően, hogy véget vessen mindentájaké erszakovs kollektivizálásának és biztosítja az egyéni parasztek termelési szabadságát.

A továbbiakban az AFP hírmagyarizója megállapítja: az-

A vérző város készül az új életre

Mi lesz? Hogyan lesz? — ezek az állandón visszatérő kérdések, amelyekre az illetékesek felelnek itt.
A főváros tanács végrehajtó bizottsága az utcai harcok befejezésével azonnal hoztál az építkezések felméréséhez és helyreállításához. Intézkedések történnek, hogy a főváros részére onállo építanyagállítás, kezetet biztosítsanak.

Az orvosokat sem kímélte a halál

Az egészségügyi dolgozók, a kórházak kémiákai orvosai és ápolónál anteladóknak életüket végezték az elmúlt napokban. Többen hivatalos teljesítésük közben életüket vesztették. Még nincs átkéntés a sebesülték és a halottak számaról.

A közállítás készütsége megnyugtató

Mindenkit érintő nagy kérdés: milyen a helyzet az élelmiszer iránt. A tanács kereskedelmi osztály már elkezdte a szükséges felmérést. Megállapításuk szerint a közállítás helyzete megnyugtató. A rendelkezésre álló élelmiszerkészletek folyamatos szállításának feltétele, hogy a rend

postai ember utóérhetetlen. Feje telek sütvénnek a golyók, de a kijáratil tilalom ellenére dícsőcsigárd, fánkert sorbaállítás.
A hídon pánélcsók állnak. A Budára legyeketől a rendőrség igazoltaja. Elegg a szemlévi igazolvány. A Mártírok útján a Széna térig beak az utca. A járdák már tisztultak. A házelügelvők, lakók soprik, tisztítják. Egy vasuti vagon onallesztotta magát a Déli pályaudvarról. Hogy hogyan került ide, nem tudni. Oldalain golyónyomok. Harcrol tanácsok. A járkölők megmegalának. A gyerekek, mint valami új játékszer, már felteledezték a vagonra. Bújókésák játsszák bennük.
Már adóértedben érünk vissza a postó oldalra. Motorunk hangjára az emberék meg mindig jöden ugálnak a kapuk alá. Puskaropogónak tartják. Ma még hallható. De holnap reméljük, már csak a múlté. A fájdalom, szomorú emlék, de kezdete egy szebb, békésebb jövőnek.

Laplátárok

Hajnali órák. Az utca világítását már fényes csupán a kihalt utca aszfaltjáról verődnek vissza. Kisérleties csend van. Sehol egy lélek. De mégis...
Megaliskordul a Nemzeti Színház színesbejárójának az ajtaja. Három szízná koppan összezette. Hívást várják közelleg. Tegnap ilyenkor még fedezték kerestünk volna. De ma már nyugalom van. Csak nagy néha hallatszik a Keleti felől egy árva gépjáratyó kelepése. A járók azonban fel sem lépnek, csak nyugodt magabiztos léptekkel rojja az utcát. Nines műtől tartania. A lépeké zaja lassan elhal a távóban. Újból csend honol az utcán.
Hirtelen távoli lánczócsörgés hallatszik. Pánélcsók közelleg.

Minden üzlet kinyit, a távollakó kiszolgálókat az üzlet közlésben helyezik el

A kiszállítási és közléskészítési feladatokhoz a fővárosi bizottsága megvette a szükséges intézkedéseket. Ennek feltételeként elrendelte, hogy minden üzlet kinyitassanak és ma, vasárnap ugyanolyan kiszolgálás legyen, mint hétköznapokon. A munkásszövetségek a kimenési tilalmat. Erről a kereskedelmi dolgozók a rádión időben értesítik.
A kereskedelmi vállalatok igazgatóságai utasítást kapnak, hogy a bollok átvál a városi szolgálati részére biztosítsanak munkahelyükök közeli elvégzését mindaddig, amíg teljesen helyre áll a közlekedés.
Hiv előző is elő kell segíteni az üzleti forgalom zavartalanulását. A gyors áruszállítás érdekében a nagyobb üzleteket területet elhelyezik a kerületi városi raktárakban. A kisebb bollok gyors elváltása is. A vasárnapok színtin mint aralésztó raktárak működnek majd. A piacokon és csarnokokban levő olyan elárusító helyek, mint például a vidéki földművelészetvezték — amelyeknek gazdasái nem tartózkodhatnak Pesten —, a területi tanácsok intézkedéseire más személyzet beállításával mégis kinyitnak. Ezekben a bollokban ugyancsak jelenleg árukészletek vannak eladásra.
A kenyér sütese és szállítása, mint eddigi, továbbra is folyamatosan lesz, illetve teljesen a rendes kerékváltásra jut. Gondoskodnak arról, hogy ismét zavartalan legyen a tej- és tojatermek elváltás.

A magyar szakszervezetek programja

AZONNALI INTÉZKEDÉSEKRE

- I. POLITIKAI TÉREN:
1. A harcot beszűntetni, amennyire hírdetni és a szakszervezetek bevonásával tárgyalást folytatni az élváság képviselőivel.
2. Széles alapon nyugó kormányt létrehozni a szakszervezetek és az élváság vezetőinek részvételével, Nagy Imrevel az élen. (Időközben megvalósult.) Összintén feltárni az ország gazdasági helyzetét.
3. Intézményes anyagi támogatást nyújtani a tragikus harcok rokkantainak és az elcsúszott családtagjainak.
4. A rend biztosítása végett a rendőrséget és a honvédséget munkás és élvászati fegyveres nemzetőrséggel kiegészíteni.
5. Munkásélvászati szervezeti alakítani a szakszervezetek messzenem támogatásával.
6. Az újonnan alakított kormány azonnal kezdjen tárgyalásokat a szovjet fegyveres erők kivonására az országról.

II. GAZDASÁGI TÉREN:

1. Minden termelő üzembem munkánácsot alakítani az üzemi érlelmiség bevonásával, megalakítani a munkás-igazgatást. Ezzel párhuzamosan gyökeresen átalakítani a központi tervezés és az állami gazdasági irányítás rendszerét. Munkások: Üzemi érlelmiség!
Vegyék te a kezetekbe gyártókat vezetést. Haladéktalanul alakítsátok meg a munkánácsokat. A munkánácsok meg sürgősen keressék fel szakszervezetek központját!

Villámriport a pesti utcákról — kijáratilalom alatt

Allandó kopocsolás zaja veri fel a kihalat utca csendjét. Ahol békés időben naponia százezrek fordulnak meg, ott most egy pár élvászati városi dakkal, kalapéccsal felszerelt ember üti, veri, tóri a már fényfényű Szállás-szobrot, amelyet négy nappal ezelőtt idehurcolt a tömeg. A Rákóczi út és a Lenin körut sarján vannak.
Térsimintékn elhomályosul, mikor köztünlünk. Rom, puszultak, betett ablakok, talpunk alatt ropogó üvegcsépek, golyónyomok, alvadt vértoccsak...

— Az alkonyodó esteben a Nemzeti Színház színterén a kormoran, minden fény nélkül emelkedik ki a sivatá, kiellen körből. Vele szemben a mindig szűdolt EMKE kávéház üres szélei higvánban állának a néződől féle. Betül por, piszok, pón.
— «Mélj-nappal!» Kézfét ablakai a járdán bevernek. Ajtó eltorlaszolva, kuliják üres. Nem kibörlök, a pitájá-sítottak mindent! Csupán néhány fűt szőlő hever a betört kirakatban. A negyedik sarokon a szobrot talán kiégett, ott gyögzészterát észterott porlójára, sarkából kifordult ablakai szomorú látványt nyújtának. Az újságírasi bejárata előtt sor áll. Az árusítás nem szünetel. Szükség van a fáján- és idegeslő látásra.
— Az enyhe szél lágyan ringatja új filmalkotásunk utca fölé lógatót reklámját. Hannibal tanár úr szeméjve mögüll rosszalón tekint a a pusztára. Az Üllői út felől ágyú dörög. A kapualjak emberékkel telve. A nap eseményeit tárgyalják.

Türelem, türelem!

A telefonokat személyzethiány miatt kellett kikapcsolni

Csöng a telefon, de mindhiába. Ilyen eszhez hasonló panaszok tömege érkezik a szerkesztőségbe. Mi az oka ennek? A válasz egyszerű. A tizeszer telefonközpontok kezeltészemélyzetére ötven fő. Azonban az elmúlt napokban es létszámuk csak 10-13 dolgozik. Így hát ki kellett kapcsolni a telefonok egy részét.
— Ilyen létszámok személyzet mellett a postás dolgozók hósius munkájának köszönhetően még ez a telefonközlekedés is — mondta érdeklődésünkre Katona Antal, közlekedési miniszterhelyettes.
— A kezelő személyzet nagy része nő, családanya. Leikiszereléslen lenne tölnök és úgy gondoltuk, hogy a telefonok személyzethiány miatt, hogy ilyen fejezveropogás között munkahelyükre menjének. Azt hiszem, valamennyi postai dolgozó véleményét tolmácsolták: a rend helyreállta után még 24 óra sem telik el és minden telefon újra működni fog.

Minden színház épen maradt

Pénteken délután körbejárjuk fővárosunk nagyobb színházait. Az épületekben kivétel nélkül tisztesre tartózkodik minden elhelyezésre kézszen. Az élvásági Színház, a Népudapesti Színház, a Katona József Színház, a Fővárosi Színház, a Madách Színház és Kemény Színház, az Operaház és az Erkel Színház épségben áll, legfeljebb a légnymócsak betört egy-két ablak.
A Nemzeti Színház azonban sármás képsé mutat. A Rákóczi út és a Rákóczi út közlekedésével, a harcok egyik legelőszob pontján a nemrég tározott épület minden ablaka kirott. A homlokzaton, a falakat megannyi golyó és gépfegyvernyom ételtemtí. Az épületet a Honvédség őrítze az elmúlt napokban. Az ország egyik taglájvá látogatunk meg belülről a színházát. A III. emeleten, a József körút felé eső fronton harcokcsoból pánélcsók gránát talála az épületet, amely két méterrel szoba lángn állhatott és az egyik melléképítségében robbant fel. Ez a szerencse, mert a következő helyiség már a kis színház volt, amely — ha a gránát ott robban — súlyos károkat szenvedhetett volna. A színház nézőtere és színpada egyébként teljesen érlemtelen úgy, hogy az előadásokat bármelyik nap meg lehetne kezdeni.

Vas Zoltán a közállítás kormánybiztos

A Minisztertanács elnöke elrendelte a lakosság élelmiszer- és ellátásának biztosítása iránti közállítás kormánybiztoság felállítását. A közállítás kormánybiztosaként Vas Zoltán került kiemelésre.
Vas Zoltán nyilatkozata: — Hazánk nehéz helyzetbe jutott, de bizom benne, hogy pártunk és a nemzeti kormány új es helyes politikájára, a nemzeti összefogásra a dolgozó emberek alkotó akaratára révén átvéseljük az új, normálüzködési életünk. Új nemzeti kormányunk egyik első intézkedése, hogy a lakosság élelmiszer és egyéb fontos szükségletei ellátására közállítás kormánybiztoságát szervezzük. Amikor a kormány megbízott és fontos és megiszlő feladat ellátásával, abban a reményben kezdem meg munkám, hogy az élelmiszeripari, a begyűjtési, a közlekedési, a bánya- és energiagügyi miniszterekkel, valamint a fővárosi tanács vezetői és dolgozó vezetőkkel az általam vezetett bizottság meg is tudja feladatát oldani. Merem állítani, hogy különösen Budapest élelmiszer- és energiagügyi miniszterével együtt megiszlő feladat ellátásáról sem és remélem, hogy a nemzeti kormány helyes irányú tevékenység és téren is rövidesen éreztetni fogja hatását. Magam is, mint a közállítás kormánybiztosának el-

Vas Zoltán a közállítás kormánybiztos

biztoság elnöként teendőink ellátásával VAS ZOLTÁN biztosa meg.
NAGY IMRE a Minisztertanács elnöke

Vas Zoltán nyilatkozata: — Hazánk nehéz helyzetbe jutott, de bizom benne, hogy pártunk és a nemzeti kormány új es helyes politikájára, a nemzeti összefogásra a dolgozó emberek alkotó akaratára révén átvéseljük az új, normálüzködési életünk. Új nemzeti kormányunk egyik első intézkedése, hogy a lakosság élelmiszer és egyéb fontos szükségletei ellátására közállítás kormánybiztoságát szervezzük. Amikor a kormány megbízott és fontos és megiszlő feladat ellátásával, abban a reményben kezdem meg munkám, hogy az élelmiszeripari, a begyűjtési, a közlekedési, a bánya- és energiagügyi miniszterekkel, valamint a fővárosi tanács vezetői és dolgozó vezetőkkel az általam vezetett bizottság meg is tudja feladatát oldani. Merem állítani, hogy különösen Budapest élelmiszer- és energiagügyi miniszterével együtt megiszlő feladat ellátásáról sem és remélem, hogy a nemzeti kormány helyes irányú tevékenység és téren is rövidesen éreztetni fogja hatását. Magam is, mint a közállítás kormánybiztosának el-

Veszprém segítése a Klauzál téri csarnokban

A kapuk alatt emberek állnak. Tárgyalják az eseményeket, panaszolják egymás gondjait. De életéről alig lehet hallani a Klauzál téri környéken.
A Klauzál téri 3. számú csarnok szombaton délelőtti is nyilván volt. A korevki lakosai vásárolhatták élelmiszer, fűgőzölészet amennyit akartak.
— A Veszprémi SZÖVETSZ 15 autósál szállított friss arút a főváros népének — mondotta a csarnok gondnoka. — Ebben a szállítmányban krumpli, liszt, paprika, fehérrépa, zeller és pirókáposzta volt. Ebből két autósál a Baross utcai 2. sz. sebészeti klinikánkat adtuk, a többi pedig a környék lakói között arultik.
A Klauzál téri környéki lakosság gyönyörű példáját mutatta a testveresi összefogásnak. A lakók megszervezték az élelmiszer házhoz való szállítását és a férfiak kocskaton vittek az árú a házukba. Hasonló szellemi esztőlők el a 31. kánna területen, amelyet januármentén egy-egy háznak adtak.
A Klauzál téri csarnok ma is kinyit. Reggel 10 órától délután 2 óráig a következő árúkat kaphatják: krumpli, pipósa, káposzta és zölésök.

Vegye kezdetét a munkás öngazgatás, válasszák meg a munkástanácsokat

A SZOT azonnali intézkedésekre szóló programja nyomán országos méretű győzelemmel alakultak meg a gyárakban, üzemekben, bányákban és egyéb munkahelyeken a munkástanácsok. A SZOT elnöksége a munkástá-

nácsok megalakításáról, működéséről és feladatairól szombaton rendkívüli röpiratot adott ki, amelyben részletesen ismerteti a teendőket. Alább adjuk a SZOT elnökségének erre vonatkozó javaslatát.

- 1. Alakítsa ki az öngazgatási tanácsokat, amelyek a munkástanácsok közvetlen utószabályait kellően megfogadják. A munkástanácsok feladataira vonatkozóan a SZOT elnöksége az alábbiakat javasolja:
  - 1. A gyár termelésének, gazdasági és műszaki vezetői feladatairól, az üzem szakszervezetéről, az üzem szociális, kulturális ellátásának fejlesztéséről.
  - 2. Kidolgozza a gyár termelési tervét, megszabja a munkaszervezési feladatokat.
  - 3. A munkástanács dönt az üzem sajátosságának legjobb megvalósításáról, bevezetéséről, valamint az üzem szociális, kulturális ellátásának fejlesztéséről.
  - 4. Dönt a beruházások és a nyereségviszonyok felosztásáról.
  - 5. Megszabja a gyár, bányák munkahelyi munkarendjét.
  - 6. Az összes dolgozó előtt és az állam felé felelős a helyes gazdaságkádászati, s az állam iránti kötelező teljesítésért.

ELŐTERJESZTÉS

Erkölc és hazafiság kötelez azon való gondolkodásra, hogy az országunkban dúló békéltetésnek miként lehetne olyan megoldás felelősen, amely hazánkban és a világon egyaránt javára válték. Azt hisszük, helyes volna, ha a kormány rögtön és haladéknélkül legalább kétnapi főtűszünetet hirdetne és rendelkez a mely szándékkal egyidőben alakuljon közéleti személyiségekből egy békéltető bizottság, mely a kormányzat és a párt részvételével igyekeznék megteremteni a békéséget.

- Természetesen az általános amnestiát a békéltető tárgyalások befejeztig meg kell hosszabbítani.
- Az ügyet egész népünk sorsára nézve történelmileg is döntőnek tartjuk.
- Budapest, 1956 október 27. 14 óra.
Benjámin László	Háy Gyula	Szervizesky Endre
Bernáth Aurél	Ilyés Gyula	Tamási Áron
Csók István	János Lajos	Dr. Tóth Aladár
Déry Tibor	Kodály Zoltán	Veres Péter
Erdélyi János	Orbán József	Dr. Heszkesz Edé
Fischer Annál	Pap László	Zéck Zoltán
Gombás Piál	Dr. Szabolcsi Bence	

A munkástanácsok megalakítása, működése és feladata

A SZOT elnöksége javasolja a munkásoknak, hogy gyárakban, üzemekben, bányákban, minden munkahelyen vegye kezdetét a munkás öngazgatás: válasszák meg a munkástanácsokat.

munkahelyiségétől függetlenül általában 21-71 tagja legyen és benne a dolgozók minden csoportja — arányának megfelelően — kapjon képviselőt. Számlál kevesebb dolgozó dolgozik üzemen az összes dolgozó is alkotójának a munkástanácsot.

A MUNKÁSTANÁCSOK FELADATAIRA

A munkástanács dönt minden a munkahelyi termelésről, igazgatásról, gazdasági és műszaki feladatokról.

- A gyár termelésének, gazdasági és műszaki vezetői feladatairól, az üzem szakszervezetéről, valamint az üzem szociális, kulturális ellátásának fejlesztéséről.
- Kidolgozza a gyár termelési tervét, megszabja a munkaszervezési feladatokat.
- A munkástanács dönt az üzem sajátosságának legjobb megvalósításáról, bevezetéséről, valamint az üzem szociális, kulturális ellátásának fejlesztéséről.
- Dönt a beruházások és a nyereségviszonyok felosztásáról.
- Megszabja a gyár, bányák munkahelyi munkarendjét.
- Az összes dolgozó előtt és az állam felé felelős a helyes gazdaságkádászati, s az állam iránti kötelező teljesítésért.

JAVASLAT A MUNKÁSTANÁCSOK MŰKÖDÉSÉRE

A munkástanácsok tagjai az üzem, gyár, bánya stb. összes dolgozó válasszák. A választás memóriát tüzet. A fővárosi bizottság a választásokból összehívott gyűlés dönt.

JAVASLAT A MUNKÁSTANÁCSOK FELADATAIRA

A munkástanács dönt minden a munkahelyi termelésről, igazgatásról, gazdasági és műszaki feladatokról.

A tűzoltóság és a mentők emberfeletti munkája a véres napok alatt

Állandóan cseng a különböző körületek tűzoltóságainak telefonja. Csak nap alatt 3147 telefonhívást adtak a tűzoltóságok. A fővárosi tűzoltóság 117 tüzeztűzre vonult ki. A kivonulások

nem egyes tüzeztűzre meglepetés jelentik, mert az is előfordult, hogy egy házszor égett, és a munkát egyházban végezték el.

Nagy a pusztulás a Nemzeti Múzeumban, de a könyvtár sérthetlen

Sok olyan esetünk volt — mondja Horvath szádos —, ehova több ízben is ki kellett vonnunk. Azonban az állomány szálmlan. Hyen volt a Nemzeti Múzeum egésze. Itt fét eszteni voltak kint. E percben, amikor ömel beszéltek, tűzoltók szímeti ott tartózkodnak és egy újabb keletkezett tüzet oltanak. A Nemzeti Múzeumban legett az Afrikai kiállítás és a természetudományi rész. A Múzeum utca felőli terület átterjedt a Puskin utcai részre is. A múzeum körüli részen két emelet magasságban létegett az ablakok. Szerencsére a Múzeum legfeljebb teljebb lincse és országunk legnagyobb könyvtárányvá. A Szechenyi Könyvtár sérthetlen maradt.

— Az oltási munkában a fővárosi ország: tűzoltóság rendezkeztünk. A fővárosi kocsis szágudott a városban, hogy megkezdje a pusztító tüzezeket.

A főváros területén a legnagyobb tüzekek a következő helyeken voltak: a Lenin körű 64. szám alatt a Horvati könyvtár üzethelyiségében, a Szabad Nép könyvtárányjában, a Rakóczi út Altkörs Aruházának egy nagy része legett, csupán a épiből maradt teljesen sérthetlen. Közvetlenül mellette a Napasági Aruházának is nagy része legett. Az utcai harcok során a legnagyobb tűzharcok a Tanácskörű körű voltak. Az Ady mű épülete lángba borult és a mozi feletti lévő nagy ruharaktár gyulladt ki. A minden dícséret megérdemlő tűzoltók, kik népünk vagonait saját életük árán védtek, a legnagyobb tüzekek alatt is dolgoztak. Sikeresül és egy teremben mintegy negyvenforint értékű ruhament megmenteni.

Létrákon mentették az emeletkorház a gyermekkorház apróságait

Munkák során voltak olyan helyek, ahol fé napig is ott kellett maradni tűzoltóknak, míg testi és léleki kockázat nélkül távozhattak. A Házdó- és Dokumentum Film-

Huszonöt orvos drámai küzdelme

Hősies munkát végeztek az elmúlt napokban a budapesti mentők. Megállás nélkül dolgoztak. Fegyverroportok, ágyúsásk és aknák közben járják a várost és részletesen elősegélyben és szállították kórházba a sérülteket.

— Huszonöt orvosunk — válasszák meg az orvosokat a fővárosi bizottságok — éjt napjával téve, megállás nélkül dolgoztak ezekben a napokban. Hallatlan felelősség hárult ránk. Hatvanöt gépkocsival kezdtük, de ezek közül sok megsemmisült a tüzeztűz miatt. A megőrzött kocsiparkett kellett ment megőrizni a feladatokat: minden hivatás kiemenni és lehetőleg mindenkit elsősegélyben részesíteni. Bántan mondanom, hogy feladatunkat teljesítettük. Nehéz munkát végeztek. Orvosaink közül többen megsemmisültek. Dr. Puzsér Magdolna volt az első sérültünk. Udán dr. Lehotz Ernő orvosunk tüdővérzését kapott. Román Ferenc gépkocsivező mellkasvérzését szenvedett. Ez elmúlt öt nap alatt 600—650 beteg jelent meg nálunk. Legtöbb 4—5 órában vonultunk ki.

— Ötársi segítség jelentett nekünk, hogy az utolsó napokban a magángépkocsik is bekapcsolódtak a mentésbe. Külön köszönet illeti az autóbiztosítást, az autóbiztosítást, az autóbiztosítást, az autóbiztosítást.

Varsó egész repülőgépszállítmány vért küldött

Azokban a ritka percekben és órákban, amikor esend volt, a mentésen kívül gépjárművel minden munkát felhasználtuk. Gyógyterápiákat, gyógyszerkészleteket készítettünk, és a gyermekkorházban mentették. Pénteken délután a Ferihegyi repülőtérre is ki kellett mennünk. Varsóból egy repülőgépszállítmány vért kapunk segítségül. Ezt a legnagyobb tűzhozatunk idején szállítottuk a városba és luttuk ki a kórházakba. Ezek közül a mentők központjában véradó központ is létesítettünk.

Bécs minden vértartalékát átadta

Az Osztrák Vöröskereszt a következő felhívással fordult Bécs lakosságához: Magyar orvosok közöttét segítségére az Osztrák Vöröskereszt az elmúlt éjszaka minden vértartalékát a magyar orvosoknak adta át. Felkérjük a bécsi lakosságot, a jelenlegi további vért.

A svéd repülőgépek küldenek vérplazmát

A Svéd Vöröskereszt vezetőség a Svédországból a magyar orvosok részére megrendítettél, azonnal repülőgéppel ült Bécs felé, hogy vérplazmát küldjön a magyar szabad-ságharc sebesültjei számára, A

Mire a helyszíne érkeztünk, a tűz már az emeletet fele hárította. A kórház személyzete a földszintről már a pincébe mentelték az orvosokat és a női és a második emeletre létrákon keresztül mentették a lepedőbe csavart gyermekeket. A lépcsőkon nem lehetett közölkéni a lényök és a füst miatt. A kórház egész létsége áttelepült az emeletre. Betétek, hirták, deidegitelték a tűzoltókat és elismerték azt az önfeláldozó, bátor munkát, melyet népünk és polgári lakosságunk érékét védte és nem hátrál meg.

A magyarországi események világviszhangja

Ellenségeink káröröme, barátaink mély rokonszenvé — Mára összehívták a Biztonsági Tanácsot — Sepilov a felkelés okairól — Az üzemek vezetésének gyökeres átalakítása Lengyelországban

Az elmúlt napok — számunkra annyira tragikus kísérőjelenséggel párosult — magyarországi eseményei feltehetőleg igazolban tartják az egész világot a fényes és — tüzés nélkül — uralkodni a világszerte hasábjain, valamint az éter hullámain. Perze ahány kommentátor, annyiféle a kommentár. A népi demokratikus rendszer, a munkáspárt hatalom ellenségei, köztük legdühösebben népünk és hazánk külföldre szökött árujai, nem törődnek a kiontott vérről, legszívesebben láncparazitolékné örömmében.

De nem egy felhívással nyugtájt sajtó- vagy rádiokomentátor már a jözanób megítélésnek ad hangot és a szocialista demokráziát elnyelők újan már nagyobb léptet té hárítanak a rokonszenn és a kibontakozás reményének hangján szónak mindarról, ami hazánkban az elmúlt öt nap alatt történt.

A Varsóban megjelenő Ezerpress Wiczyrnay az ország egész közhangulatát fejezi ki, amikor azt írja, hogy a lengyel nép fájadalommal és együttérzéssel fogadja a magyarországi események híreit. »Mi — írja — a többi között a lengyel olajipar dolgozóit a magyar dolgozóhoz intézet levelekben — melyen megrendült a tragikus magyarországi események hallatán, forró felhívást ad fordulatlan hozottak: tes remtsétek újra bekezdette!

A tévedésekért fizetett áborzalm

Pietro Nenni mély együttérzéssel elemzi az Avanti-ban a magyarországi eseményeket és megjegyzi: »A tévedésért fizetett ár borzalmas, de nem olyan, hogy lerombolná azt a bizalmat, amelyet a magyarok a munkás- és népi mozgalom új irányzatába vetettek.« Sepilov szovjet külügyminiszter Moszkvában kijelentette, hogy a magyar helyzet, a lengyelországi helyzethez, viszonyítva bizonyulatlabb. »Gazdasági helyzet, a bürokratikus módszerek alkalmazása és más okok miatt a lakosság demokratizálást követel — mondja Sepilov, majd hozzáfűli: — A rend fenntartása céljából a kormányzat kénytelen volt a hadservezet, valamint a biztonságos szerek segítségével igénybe venni, minthogy pedig az események az ország életének dezorganizációjával fenyegettek, a kormány a szovjet csapatok segítségét is igénybe vette.

Frantsék Kaminszky rehabilitálása

Lengyelországban egyebéket továbbá a kormányzat küldetését keresték a LEMP új vezetőjét, hogy kifejezze egyetértését a VIII. plénum határozataival. Közben a lengyel újságok vezetésének gyökeres átalakítása új szakasza lép. A tervezett változtatások nagybővű önlátogatást biztosítanak majd az újságok, mivel a újságok jövedelmességét, lehetőleg az újságok kiadását, elsősorban úgy, hogy a munkások részülnek az újság jövedelmében, valamint a nyilvánosság részül a munkáskormányzatok életkezelésének minisztériumi határozat-tervezetét. A pártélet is gyors fejlődésen megy át. Több vadonai pártbizottság létezőt, az ország területén a PVB néháytagj, mert nem támogatják az ország életének demokratizálását és politikai, valamint gazdasági életének megújítását folyó mozgalmat, hanem szembeszegültek ezzel.

Külföldi beavatkozástörök nem lehet szó

Düles amerikai külügyminiszter szombati este Texasban elhangzott beszédében foglalkozott a magyar eseményekkel, de a beszéd részletei még nem ismeretesek.

Poszitiv fejlődés

Belgrádban a Jugopress a magyarországi eseményeket egyaránt kommentálta a lengyelországiakkal s ezt a következtetés vonja le: A lejártdó események menete e két országban megmutatta, milyen hatást gyakorolt az SZKP XX. kongresszusa a szocializmus fejlődés folyamatára, valamint arra, hogy a szocializmus mindent, ami fékezi a szocializmus fejlődését és minárat, ami megfeneklést vezet. A lengyelországi pozitív fejlődés, valamint a Magyarországon várható pozitív fejlődés is csak kedvezően befolyásolhatja a szocializmus együttműködésének és kapcsolatainak elmélyítésének kiszorítását — írja a Jugopress, s végül hozzáfűli: — Ugyanez volt nemzetközi vonatkozásban is.

Két miniszteri nyilatkozat a legsürgösbbe feladatról

Lukács György nyilatkozata: — Nagylehetőségünk tartom, hogy végre megalakult egy olyan kormány, amelyben a haladó és a szocializmus építési akará magyar nép valamennyi rétege, árnyalata képviselve van. Az eddigi kormányzat nagy hibája volt, hogy elszigetelődött az ököltől, alkotó elemjéktől, amelynek segítségével a szocializmus magyar útját teljes sikerrel járhattuk volna. Az új kormánynak a feladata, hogy ezzel a szűkekkel, kicsinyesen dirigáló áramlattal a legradikálisabban szakítson, hogy felhasználjon minden egészséges kezdeményezést, amely a magyar népet minden mélységében elmozdíthatja a legújabb állapotba, amely aztán lehetővé teszi, hogy a szocialista magyar hazát minden magyar ember a maga hazájának érezhesse. Ami magát a Népművelési Minisztériumot illeti, annak az a feladata, hogy a

kultúra területén megvalósítsa ezeket a fő célokat. — A magyar nép rendkívüli gazdag hagyományokkal rendelkezik a kultúrában legelsőbb minden területén. Mi a szocializmus során a legelső akarájuk építeni, nem importárunk építeni akarájuk Magyarországra behozni, hanem azt akarájuk, hogy a magyar nép hosszú, dícsőséges, eredményekben gazdag múltjából szervesen nőjön ki egy olyan szocialista kultúra, amely méltó a magyar nép régi nagy lételeményeire, amely mint szocialista kultúra, képes a magyar nép kultúráját megselezőbb alapokra helyezni, meg jóban elmélyíteni. Ezeknek a tövédeknek az a megvalósítására alakult az új kormány és ezen belül én személyesen, szeryen erőmhez képest arra fogok törekedni, hogy a kultúra terén ezeket megvalósítsuk — fejezte be nyilatkozatát Lukács György.

Kovács Béla, az újonnan megalakult nemzeti kormány fõdõmvelõsége minisztere nyilatkozott a saját munkatársainak. Ebben a többi között a következõket mondta.

— Szükségesnek láttam egy koalíciós kormány kialakítását, mivel lehetetlen, hogy a Magyar Dolgozók Pártja egyedül vigye tovább az ország ügyeit. Ez a koalíció szükséges lesz, hogy a béke, a rend és a nyugalom helyreálljon. Nyilvánvaló, hogy az új kormány feladata nemcsak az ország ügyeinek továbbvitelében, hanem hogy megnyilvánuljon, hanem országunk demokratikus alapjainak a közelmény szükségeses tézi, hogy a nép akaratának megfelelően végezhesse. Hogy ezt a cél elérését, szükséges, hogy a lakosság viselkedjék felelõslegesen, ítéjje el a rendbontók és védje meg a népvagyonát.

